



Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag

N:r 5 (268)

Fredagen den 3 februari 1893.

6:te årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun med Modetidning och kolorerade planscher kr. 9:— Idun m. Modet. utan kol. pl. » 7: 50 Idun ensam » 5:—</p>	<p>Byrå: Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr. (Aftonbladets hus.) Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 12—1. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lönummerspris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar)</p>	<p>Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp-rad.</p>
---	--	--	--	---

Viola Swahn-Bertetti.

Bland de svenska kvinnor, som i utlandet skapat sig ett aktadt namn, intager Viola Swahn-Bertetti en plats. Hon har visserligen ej hunnit uträtta så mycket, enär hennes konstnärsbana tidigt afbröts, men hon har i alla fall på ovanligt kort tid såsom sångerska förvärfvat sig anseende i det land, där detta är allra svårast att vinna, nämligen i sångens eget hemland, och därför försvarar hon sin plats i Iduns porträttgalleri.

Viola Lavinia Lætitia Bertetti, född Swahn, kom redan vid tidig ålder från sitt fädernehem i Vestergötland till Stockholm, dit hennes föräldrar några år efter hennes födelse flyttade, och där hon nu erhöll sin uppfostran. Sedan hon här äfven förvärfvat sig de nödiga kunskaperna i musiken, lyckades hon till lärare i sångkonsten erhålla den kände tonsättaren Siegfried Solomon, som vid denna tid — det var i början af 1880-talet — efter sin makas, den ansedda sånglärarinnan vid Petersburgskonservatoriet Henriette Nissen-Saloman,



död, hade bosatt sig i Stockholm.

Efter någon tids sångstudier, idkade enligt de principer, hvilka ofvan nämnda europeiskt bekanta sånglärarinnan häfdat i sin utgifna sångskola, var den unga sångerskan färdig att fortsätta sina studier i utlandet. Nödvändigheten af en sådan avslutningskurs i utlandet kan knappt bestridas, både därför att undervisningskonsten i sångfacket där står högre än hos oss, och än mer emedan den för intryck mottagliga eleven i kontinentens storstäder har vida rikligare tillfällen än här att åhöra prestationer, som äro värdefulla och ägnade att utgöra en vägledning för det unga sinnet.

Före afresan från Stockholm anordnade hr Saloman en enskild uppvisning, hvarvid hans begåfvade elev hade tillfälle att inför en utvald krets af fackmän och kännare ådagalägga resultatet af sina studier. Man var efter åhörandet af sångerskans prestationer öfverens om, att man här hade att göra ej blott med en rik musikalisk begåfning och en redan nu aktnings-

Lär dig tänka fritt, som du föddes fri:
Allt vankelmod i själen är slafveri.

Af allt hvad man på hundra år dig lärde,
Var intet mera värdt än ditt eget värde.

F. HOLMGREN

bjudande teknik utan äfven med en stämma af ovanlig volym och skönhet. Röstens djup predestinerade sångerskan för altfacket.

Paris valdes till uppehållsort, och den fortsatta handledningen i sångens svåra konst anförtroddes åt madame Marchesi, som utbildat sångerskor från alla land och skapat sig ett af de bäst klingande namnen på detta område.

Sånglärarinnan blef genast, berättade Posttidningens korrespondent, så intagen af den praktfulla stämman och dess noggranna utbildning, att hon befriade sin nya elev från den serie förberedande öfningar, hon eljes plägar ålägga alla sina elever. Hon förespåde fröken S. äfven en lysande scenisk framtid, hvilken spåden säkerligen också hade gått i uppfyllelse, om hennes sceniska bana ej i förtid afbrutits, såsom ofvan nämndes. Hos madame Marchesi stannade den unga sven- skan i två år, 1883—85.

Under dessa år syntes tid efter annan i de svenska tidningarna meddelanden från Paris om de vackra och snabba framsteg, den unga sångerskan gjorde, och om den upp- märksamhet, hon väckte vid elevuppväisningarna.

Slutligen uppträdde hon, berättades det, i april 1885, offentligt vid en konsert i Salle Flaxland. Denna konsert var anordnad af en broder till skådespelerskan Ristori, och den finaste publiken i världsstaden var där talrikt representerad. Af så mycket större betydelse var det bifall, hon här eröfrade och som berättades hafva varit lika kraftigt som enhälligt, så att hon måste omtaga alla sina tre nummer. Den franska tidningen *Paris-Rome* innehöll en smickrande uppsats om sångerskan och förklarade bl. a., att hon sjöng »på ett mästertligt sätt».

Det dröjde därför ej länge, innan vår landsmaninna erhöi engagement. Genom bemedling af den ansedda sånglärarinnan Della Valli i Milano erhöi hon hedrande anbud från en teaterdirektör, som skulle gifva föreställningar å teatern i Bergamo. Italiens då förnämsta musiktidning *Il Trovatore*, hvars representant hört sångerskan i en krets af framstående auktoriteter i Milano, yttrade om henne vid denna tid:

»Vi hafva i Milano en ny konstnärinna, Viola Lavinia (det var hennes artistnamn), mezzosopran och kontraalt samt utrustad med de skönaste röstmedel och en ovanlig talang. Hennes repertoar utgöres af operorna *Lucrezia Borgia* (Orsini), *Trovatore* (Azucena), *Linda* (Pierotto), *Ballo in maschera* (Ulrica), *Marta* (Nancy), *Gioconda* (den blindas), *Rigoletto* (Maddalena). Hon har studerat för madame Marchesi, som lämnat teatrarna det största antalet goda sångerskor.»

Äfven andra italienska tidningar framhöllö Viola Lavinias »utmärkta egenskaper med hänsyn till stämma och intelligens» och förespåde henne den största framgång å tilljorna.

Och denna svek henne icke, då hon våren 1886 beträdde scenen i Pierottos parti. Hon firade en stor triumf, och de milanesiska tidningar, som hade representanter i Bergamo, slösade på Lavinia de varmaste loford, hvilka vid den tiden aftrycktes i svenska tidningar.

Viola Lavinia uppträdde därefter å flere italienska scener och rönt det amplaste erkännande. Det skulle föra för långt att anföra en bråkdel af hvad de mest betydelsefulla italienska tidningar yttrade om henne. Här må blott som prof meddelas ett par rader ur musiktidningen *La lira*, som utkommer i Rom, Neapel och Padua och som bl. a. skref:

»En verklig triumf firade fröken Viola Lavinia, en ung svenska, lika vacker som hon är förträfflig sångerska, elev af Marchesi. Vi kunna utan fara för att misstaga oss förespå henne en den mest lysande framtid. Hon är en uppgående stjärna, som snart skall nå zenith af sin bana.»

Om beskaflenheten af hennes stämma må anföras, hvad en milanotidning därom yttrade, som skrifver:

»Ehuru Viola Lavinia nyligen börjat sin bana, har den unga damen förstått att visa sig vara en konstnärinna af verklig förtjänst och därjämte i besittning af en den skönaste stämma af en harmonisk och vek klangfärg. Denna stämma är en af dessa sammetslena, jämna och lätt utströmmande, som så bra lämpa sig för de största svårigheter i *bel-canto*-facket. — —»

Den unga svenkans konstnärsvana, som började under så gynsamma ansapier, och det i sångens rätta hemland, skulle emellertid blifva af helt kort varaktighet.

Den ovanliga framgång, den unga sångerskan rönt, jämte den omständigheten, att hon var utländska, hade öppnat de förnämsta salongers dörrar för henne. Hon lärde här känna flere framstående personer, hvilka skulle kunnat blifva henne till stor nytta på hennes artistbana. Men hon träffade här också den man, som skulle blifva orsaken till, att denna afbröts redan i sin början. Det var en ung framstående officer vid namn Bertetti, som eröfrat hennes hjärta, och med hvilken hon efter ett års vistelse i Italien ingick äktenskap 1887.

Nu nödgades sångerskan lämna scenen, ty i Italien är det ej tillåtet för officerarnes fruar att tillhöra teatern, och därmed var den korta, men framgångsrika konstnärsvanperioden för henne afslutad. I sitt angenäma hem i Turin, dit hennes man för närvarande är kommenderad, finner hon nu en ersättning för de triumfer, som så många kompetente domare förutspått henne, och som hon redan hade börjat skörda. I enskilda kretsar och vid privata konserter för välgörande ändamål låter hon dock fortfarande sin stämma ljuda och har då alltid att påräkna en tacksam åhörareskara.

Hon har under de senaste åren ett par gånger besökt sitt fädernesland och befinner sig just i dessa dagar här. Härunder har hon i Södertelje och Norrköping under titeln »musikalskarinna» undantagsvis uppträdt vid några af en hennes släkting anordnade konserter. Det behöfver knappt nämnas, att framgången var stor, som bevis hvarpå må anföras, att *Norrk. Tidn.* i slutet af januari om henne bl. a. yttrade: »En mer ungdomlig, kraftig samt om god skola vittnande röst torde man icke så ofta hafva hört härstädes.»

I Stockholm har sångerskan denna gång endast sjungit å en enskild soaré hos en framstående person och inför ett stort antal medlemmar af allra högsta societeten.

Den, som skrifver detta, anser de i det föregående anförda omdömena om sångerskan ej öfverdrifna, enär han haft tillfälle att konstatera deras riktighet såväl vid den första uppväisningen för 10 år sedan som äfven senare i enskilda kretsar. Offentligen har fru Bertetti aldrig uppträdt i Stockholm.

H. G. S.



Svennens sång om Margit Plenge.

Så kom jungfru Margit Plenge,
Som är bygdens fagraste mö;
Då kom sol öfver vång och vänge
Och visor i häggens snö.
Då kom glitter och ljus öfver stigen,
Och himlen vardt stor och vid,
Och det sjöng så förunderligen
I doftande lid.

Då tog jungfru Margit Plenge,
Och vinden vardt hvit och röd:
"Jag hafver väntat dig länge,
Min vän i lust och nöd!
Jag visste du skulle vinnas —
Det hopp har jag aldrig mist,
Att du skulle nås af en kvinns
Kärlek till sist.

"Jag sörjde så bitterliga,
När i kvällens därande doft
Jag såg dig ur dansen stiga
Till famntag i högaloft.
När jag såg dig vid tärnornas sida
I skämtande älskogsrus,
Då hafver jag gråtit så tida
I nätternas ljus.

"Jag visste dock, att omsider
Du skulle komma igen.
Nu är du till sena tider
Min allra ljuvaste vän.
Så fäster dig Margit Plenge
Med ring af guld så röd,
Disst skall den binda dig länge
I lust och i nöd."

Då kysste jag Margit Plenge
På finaste jungfrufind —
Det sjöng i pilarnes hänge

Och i lidens sorlande lind.
Och älfven log och lefte
Och talde för säf och kust
Den fagra syn, som smekte
Min lönliga lust.

Tu binder jag svärd vid sida
Och skrufvar brynja å barm —
Tu vill jag på allvar strida,
På allvar pröfva min arm;
Varder konungars vederlife,
Som intet kan stå emot,
Och lägger mitt konungarife
För färestans fot.

Adolf Strömstedt.



Diskretion.

Nästän alla människor föra ordet *diskretion* på tungan, men icke alla tyckas ha ett riktigt begrepp om hvad ordet betyder. Det uppfattas olika af nästan hvar och en, som använder det, och ej sällan måste uttrycket tjäna till att bemantra fel, som man vill låta framstå som förtjänster. Diskretion kallas det, om man är fränstötande, kall, utan ett deltagande ord, utan en vänlig fråga efter andras intressen. Huru annorlunda är däremot ej umgänget mellan människor med bildning och hjärta. Dessa veta, hvad diskretion vill säga, just därför att de kunna sätta sig i andras ställe.

Men hvad är då egentligen diskretion, denna vida mantel, som så bekvämt omhöljer oss och likväl, allt efter sättet hvar på vi bära den, kan låta oss synas så fränstötande eller tilldragande? Det latinska uttrycket betyder: »Hvad som är fullkomligt afsöndradt» — och den, som är diskret, vet att med riktig takt skilja på, hvad som hör till nästans område och hvad som hör till hans eget, och skall aldrig i tal eller handling öfverskrida denna gräns. Här är ej något utfrågande efter familj- och förmögenhetsförhållanden tänkbart, intet förhör öfver det förflutna, hvarvid den andre sitter som på sträckbänk, ehuru han kanske ej på grund af sin underordnade ställning kan undvika frågaren. Här kan ej förekomma någon önskad förtrolighet, intet meddelande om saker, som vi kanske hellre icke vilja veta, eller som åtminstone äro oss likgiltiga. Diskretion är takt, d. v. s. känslan af, huru mycket välvilja och förtröende vi kunna vänta af andra, och huru mycket intresse vi kunna påräkna för egen del. Den diskrete skall ej utan tillåtelse läsa ett främmande, om än öppet liggande bref, emedan andras egenhet är för honom fullkomligt afsöndrad, d. v. s. helig. En diskret människa skall hvarken pladdra om de hemligheter hans vänner anfortrott honom eller låna ut de böcker, han själf fått låna. Diskreta människor skola ej göra någon anmärkning öfver vår klädsel, skola ej säga oss, hur illa eller bra vi se ut, och ej fråga efter vår ålder. De sätta sig icke bredvid oss, om vi önska vara ensamma med en vän, med vår fästman eller fästmö, och ännu mindre begagna de utan vår tillåtelse oss tillhöriga saker, såsom det hände några af mina vänner, att de vid en bjudning hos grannarne fingo äta på sin egen servis, som

deras jungfru, dem ovetandes, lånat ut åt grannens.

Diskretion är en finkänslighet, som kan vara medfödd, men som äfven kan läras. Den hör till bildningen, liksom ett godt gehör hör till musiken. Diskretion torde korteligen kunna sammanfattas i tänkespråket: *Allt hvad I viljen människorna skola göra eder, det gören I ock dem.*

A. L.

Öfverflödig.

En berättelse från Rivieran
för Idun af *Rust Roest.*

(Forts. o. slut fr. föreg. n.r.)

»Hon var icke svår att vinna, hon hade älskat honom från första ögonblicket, den dagen då jag förde dem tillsammans. Föräldrarne däremot hade betänkligheter, de voro rädda, att Ernsts sjukdom ej var fullkomligt häfd, och de sökte öfvertala sin dotter att afstå från honom. Men det ville hon inte, inte på några villkor, sjuk eller frisk, det var detsamma! Det enda de utverkade var, att de unga skulle vänta ett år med bröllopet, så att man kunde vara riktigt säker på, att förbättringen ej varit skenbar. Det var heller inte något lätt år! Ernst hade alltid förut varit mycket öfversiktig, nu slog han om och blef till den ytterligaste grad rädd och försiktig om sin hälsa. Det behöfdes endast, att hans fästmö sade: »Gör det för min skull», för att han genast skulle göra det. Det hade jag aldrig fått honom till. Det är en egendomlig känsla att se, hur en sådan där liten, främmande flicka, man knappt känt några månader, får ett allt större och större inflytande öfver någon, för hvilken man varit allt, som man skött och vårdat i nära trettio år.

»Ernst talade ofta om för mig, hur mycket Agnes höll af mig, hur hon var fästad vid mig, jag märkte det aldrig. Han hemödade sig vara sig alldeles lik emot mig, och jag försökte tro, att jag kunde bli detsamma för honom som förut, att det i själfva verket endast »var en till, som älskade och skämde bort honom», som han brukade säga. Ja, för honom! Han var så fullkomligt lycklig med henne! Men inte för mig. Han var så fullkomligt lycklig — utan mig!

»Han intalade mig, att jag naturligtvis skulle bo hos dem, ja, jag hade väl egentligen aldrig tänkt mig något annat, aldrig drömt mig möjligheten, att Ernst och jag inte skulle vara tillsammans! Han fick henne att säga några vänliga ord, som hon naturligtvis inte kunde mena: man brukar ju i allmänhet inte anse det för en så stor lycka att ha sin svärmor boende i huset, och hvarför skulle just hon utgöra ett undantag? När det emellertid blef bestämdt, att bröllopet skulle äga rum på våren, beslöt jag mig för att tillbringa sommaren i Sverige. Jag ville inte störa dem den första tiden. Jag borde tagit steget fullt ut och förklarat, att jag på inga vilkor ville slå mig ner hos dem, men jag kunde icke, det var mig alldeles omöjligt att lefva utan Ernst. Jag håller af mina andra barn också, men jag har varit så mycket skild från dem. Han hade alltid behöft mig mest, och därför har han väl också blifvit mig kärast. Jag afgudade honom, och man får inga afgudar ha! Således lofvade jag honom att komma till dem i Rom tidigt på hösten, och så reste jag. Jag längtade efter honom, så jag blef sjuk, men när jag skref till honom, nämnde jag inte ett ord därom, det är jag glad för, så det var inte af medlidande, han bad mig komma. Han trodde helt enkelt, att det skulle gå för sig, att vi alla skulle känna oss så glada och lyckliga tillsammans. Jag for ner till dem. Just i dag en månad sedan kom jag till Rom. De togo emot mig vid stationen, han såg så frisk och lycklig ut, och så stolt öfver sin hustru och deras vackra hem. Hon försökte vara vänlig och visa sig riktigt kärleksfull mot mig, men jag såg nog, att hon var svartsjuk på mig; hon tyckte inte om, att jag gjorde det ringaste för Ernst, hon ville göra allt själf, och hon var rädd, att jag skulle få ett allt för stort inflytande på honom, kanske därför att hon sett, hur oändligt mycket vi förut varit för hvarandra. Jag intalade mig, att det var helt naturligt, att hon inte tyckte om mig, det kunde ej vara så angenämt att ha en gammal gumma hos sig i huset, när man är nygift, men jag försökte

verkligen att vara så litet besvärlig som möjligt. Jag undvek också att vara ensam med Ernst för att inte reta henne. Han kom emellertid upp till mig på mitt rum hvar dag och satt hos mig, men det föreföll mig på en gång, som om vi ingenting hade att säga hvarandra; han satt tyst och nickade till mig, och jag smålog åt honom, men vi hade, som sagt, ingenting att säga hvarandra. Jag märkte, att han satt och lyssnade efter hennes steg, och jag förstod, att han längtade efter henne. Jag bad honom gå till henne, inte lämna sin hustru ensam, och då kom det öfver honom en känsla, af att han försummade henne, och det behöfdes ingen vidare uppmaning. Jag vill inte säga, att hon var ovänlig mot mig, visst icke, men ogrannlaga; jag fick inte uträtta den minsta lilla småsak för honom, utan att hon genast sade: »Det skall jag göra, inte skall mamma ha besvär med det.» Liksom jag inte gjort det och tusen andra mycket svårare saker, innan han ens anat, att hon fanns till i världen. Det var nog inte lätt för honom heller, han var rädd att stöta henne, om han tog emot det ringaste af mig. En dag, då det regnade och var kallt, sade han, att han inte skulle ha något emot en äggtoddy. Jag gick ut för att laga till den, som han tyckte om att ha den och var van vid. När jag fått ägget färdigvispad, gick jag in med det i hans rum, där han satt och skref. Hon var naturligtvis där, det var hon alltid, och just som jag kom inom dörren, räckte hon honom ett glas. Jag såg genast, att det var mycket för mycket socker i toddyn och att den var mycket för lite vispad. Men han tog det i alla fall, han, som brukade vara så noga, och påstod, att jag skulle dricka ut det andra glaset, det jag gjort i ordning, det skulle göra mig godt, det var ett riktigt toddyväder! Och så skålade han och klingade med mig!

»Men jag kunde inte, inte om det gällt mitt lif. Jag ställde glaset ifrån mig och gick upp på mitt rum. Jag hade sett den triumferande minen i hennes ansikte, inte en gång till det dugde jag mera!

»Efter en stund kom Ernst upp till mig och frågade, om jag var ledsen på honom; jag måtte väl veta, hur mycket han höll af sin gamla mamma, som han aldrig kunde visa tillräcklig tacksamhet och kärlek. Jag förstod väl, att han bara inte velat sára »lilla Nettan» (det var så han alltid kallade Agnes) i sin husmoderliga stolthet.

»Ja, jag förstod så väl, att hans hustru var svartsjuk på mig.

»Nå, är mamma då inte svartsjuk på henne, svarade han skrattande, »så kan det gå jämt upp?»

»O, den natten, som följde, o, de tankarne!

»Svartsjuk, svartsjuk, ja det var jag. Jag en gammal människa, svartsjuk på henne, därför att hon gjorde min son lycklig, jag, som inte bedt om, inte önskat något högre än att få se honom lycklig! Var det kärlek? Nej, egoism, egoism! Jag ville, att han skulle vara lycklig, men genom mig, jag kunde ej bära att ej vara allt för honom, liksom en mor kan vara allt, när hustrun kommer. Jag hviskade oupphörligt, tills det ringde i mina öron, stroferna i den gamla, engelska visan:

*Min son, min son, tills han fått sig ett vis,
Min dotter, min dotter, i hela sitt lif!*

»Han hade fått sitt vis, och han var ej längre min. Att den andra strofen i visan, den återstående, skall gå i uppfyllelse på mig, som den första gjort, har jag väl knappt rättighet att hoppas, jag har försummat mina döttrar, så jag har blifvit främmande för dem — som de för mig. Men huru som helst, jag måste resa, blefve jag kvar, skulle jag bara väcka oenighet, störa. Älskade jag honom, återstod det endast att lämna dem till sin unga lycka, att låta henne ostörd få fylla min plats, som blifvit hennes. Jag försökte jämföra min lott med andra mödrars jag känt, som fått lämna sina söner i den mörka graven i det främmande landet och fått lefva lifvet ändå. Jag kunde lämna min son frisk och lycklig; mina djärfvaste förhoppningar om hans återstående hade gått i fullbord, och jag grät, som om hjärtat velat brista, därför att jag var så otacksam, så afundsjuk!

»Jag sade ingenting till Ernst följande dag, jag ville ej, att han skulle tro, att det var den tillfälliga lilla missämjan, som skilde oss åt, det var det ju heller inte, det låg djupare än så, i min egoistiska, otacksamma, svartsjuka natur!

»Men han ville inte släppa mig, inte höra talas om det.

»Kärleksfullare ord än dem han sade mig, tror jag aldrig en mor hört från sin son. Han trodde alltjämt, att vi skulle bli lyckliga tillsammans,

bad mig bara försöka. Men mitt beslut var fattadt, jag lät inte öfvertala mig. Han hade henne att bedja mig, han får henne till hvad som helst, och han fick henne också till det!

»Nej, jag vill inte vara orättvis mot henne. Jag minst af alla bör undra på, att hon vill ha honom för sig själf, utan delning, helt och hållet för sig själf!

»Men det kostade på mig att märka, att hon var glad, när jag lämnade Rom. Man vet ju, att världen hör de unga till, och att det är de gamlas lott att bli öfverflödiga, men det kostar ändå på, när man ser det för tydligt —

»Ja, och nu är jag på väg hem till Sverige för att bosätta mig där; jag för öfver rivieran för att helsa på en gammal värdinna, vi bodde hos, det året Ernst var så sjuk — och återse de ställen, där jag var så — — —»

Hon bet sig i läppen, och fru Berg visste ej, om det utsagda ordet var lycklig eller olycklig.

»Inte tänkte jag, när jag började, att jag skulle berätta hela den här historien, hela min historia för er, lilla vän! Jag ämnade bara tala om, att min son blifvit frisk, och så gaf det ena ordet det andra. Men jag har från första stund känt mig dragen till er, och när jag har sympati för någon, blir jag öppenbart, jag som annars sluter allt inom i mig!

»Det var snällt. Jag märker på den där kysen, att ni också håller lite af mig. Må vi råkas en gång i lifvet, gladare, lugnare än nu — och måtte ni få behålla den, ni har kär, det är min innerliga önskan. Gud signe er!»

Det var, som om fru Berg skilts från en gammal bepröfvad vän, när den högresta, litet framåtböjda gestalten långsamt gick fram under trädgårdens palmer, mellan de yppiga rosenrabatterna. Hon såg efter henne, tills hon försvann bakom kaktusgruppen till vänster. Då drog hon en djup, snyltande suck och for så med handen öfver ögonen, för att hennes man ej skulle märka, att hon grätit. Han ropade på henne — —



Flickornas skolgång.

En fråga till Iduns läsarinna och läsare.

Inför Iduns läsekrets ber jag att få uttala ett par små funderingar i en fråga, som bör intressera många af Sveriges såväl fäder som mödrar.

Saken är den, att jag har några stycken små flickor, som snart borde börja gå i skola. Nu har jag gått i allt lugn och varit öfvertygad om, att i vårt land allting vore så väl beställt, och att staten, som tar så bra betaldt af oss för rättigheten att få lefva under dess moderliga hägn, åtagit sig att uppfostra våra döttrar lika väl som våra söner. Jag trodde, att det också för flickor fanns icke blott folkskolor, utan äfven elementarskolor med så pass stort understöd af staten, att skolafgiften kunde sättas något så när lågt. *Gossarne* i rikets alla städer ha ju sin skolgång gratis eller så godt som gratis — jag tänkte mig verkligen aldrig möjligheten af en så orättvis fördelning af moder Sveas ynnest, som att ej våra döttrar skulle ha samma rätt till uppfostran på statens bekostnad eller med statens hjälp, som våra söner finna helt och hållet själfklart att man ger dem.

Men den som blef flat, det var jag, när jag här om dagen fick se en samling prospekt från stockholmska flickskolor och fick se, till hvilka näpna summor vederbörande uppskatta värdet af den uppfostran, som där gifves. Skämt å sido så tror jag gärna, att undervisningen är af bästa slag, är något helt annat än hvad som bjöds i de gamla patenterade pensionerna, men så har också kostnaden stigit med fordringarna. En terminsavgift af 100—150 kronor tycks man finna helt och hållet i sin ordning att en ung dams lycklige pappa skall komma ut med. Jag

träffade i går en dylik, som har tre trillingar och ett par tusen kronors inkomst, och han upplyste mig om, att den älskvärda trion kostade honom i skolafgift omkring 750 kronor. Och den fjärde telningen, som var sex år och gick och lärde sig stafva och lägga ihop, kostade bara 100 om året.

Till dessa näpna småsummor är ytterligare hvarje år att lägga en bokräkning af för bokhandlaren mycket glädjande dimensioner, ty för hvar ny lärobok, som utgifves af en skollärare, skall den bok, som förut blifvit ansedd lämplig och förträfflig, slopas, och hvarje ny upplaga, som de afundsvärda läroboksförfattarne få till stånd, måste de snälla barnen skaffa sig, ty de gamla upplagorna — så förträffliga de än varit — duga ej, då nya finnas.

De privata skolorna ha naturligtvis rätt att hålla sina priser, buru högt de behaga. *Men finns det då ingen konkurrens?* En skola med billigare afgifter skulle antagligen draga till sig så många elever, att dess finanser ej behöfde lida till följd af de modererade prisen. Den som tvingade ner skolafgifterna, gjorde en verklig välgärning mot dem af det tjugonde seklets damers lycklige fäder, som ej ha statsråds- eller bankdirektörslöner.

Jag återkommer till min fråga, om det är rättvist, att en så stor skilnad råder mellan priset för gossens och för flickans skolgång. Och jag tror, att det vore af intresse, om Iduns läsarinna toge frågan under diskussion.

Särskildt tror jag, att faktiska uppgifter om statens ställning till flickskolorna och om terminsavgifternas storlek i olika skolor och olika klasser skulle bli välkomna för många föräldrar och intresserade.

Det är i hopp om att få frågan bragt på tal och belyst, jag tagit mig friheten nedskrifva detta i stället för att brumma privat, som vi, skapelsens herrar, eljes för sed hafva.

En bekymrad fader.



Byggmästar Solness.

Skådespel i tre akter af Henrik Ibsen.

Ett försök till tolkning af Anna Wahlenberg.

Det finns en mängd personer, som icke tycka om att lösa gåtor, och som anse, att en författare, som icke skrifer så, att folk med vanligt sundt förstånd genast och utan misstag begriper honom, inte heller förtjänar att bli läst och diskuterad.

Om de ha rätt eller orätt i allmänhet, kan ju vara omtvistligt, men säkert är, att hvarje fordran på en realistisk form till ett sådant innehåll som det i *Byggmästar Solness* är obillig, ty detta drama står icke på verklighetens mark, utan spelar i en högtstående människas egna tankevärld och handlar om hennes uppgörelse med sig själf. Det ser ut, som om Ibsen i sitt senaste arbete velat skriva hela sin diktnings historia och förklara sitt förhållande till den tid, som lyssnat och skall lyssna till honom. Och hur en dramaturg skulle kunna behandla ett sådant ämne annat än symboliskt är svårt att förstå.

Emellertid leder all symbolik ut till många vägar, många krokvägar och många återvändsgränder. Den ene tydaren följer en väg, den andre en annan. Och kan man endast hålla

sig något så när till den rätta vägen och skymta målet och meningen något så när klart, får man vara nöjd. Den fullständiga lösningen kan ju ingen vara säker på mer än författaren själf. Men intressant är det att genom Solness själsstrider spåra allt hvad som djupast rört sig i diktarens egen själ, ty man kan icke undgå att identifiera de två, Solness och Ibsen, med hvarandra.

Min uppfattning af dramat är denna:

Med Solness menas mestaren, bäraren af de nya idéerna, den som leder det andliga lifvet in i nya strömfåror.

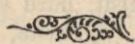
I början af sin verksamhet bygger han kyrkor rundt om i landet, hvarmed symboliseras Ibsens högstämde ungdomsdikter, och den tiden är hans fridfullaste. Då är han ännu lycklig i sitt äktenskap med Aline, som är representanten för hans egen generation, samtiden, hvarmed en människa alltid är förenad med de innerligaste band. Han börjar likväl snart att förakta och vantrivas i det gamla hus, som hon ärft af sina föräldrar, och som hon håller kärt för alla dess gamla minnens skull (alla traditioner, färdiggjorda meningar, illusioner och drömmar, som hon vuxit upp i), och han önskar, att det skall brinna upp, så att han kunde få bygga nya, vackrare och ändamålsenligare hus på tomt. Dessa önsknigar bli så brinnande och ihärdiga, att de till sist icke lämna honom ro vare sig dag eller natt. Han tänker ut hur det skall göras, hvar elden skall börja, och hur det skulle ställas, för att Aline skulle bli så litet skakad som möjligt. Men han gör ingenting själf. Då, en natt, kommer emellertid den efterlängtade händelsen oförberedt, på ett helt annat sätt än han tänkt. Aline blir utburen och uppryckt ur sin djupaste ro. Och slagen af skräck öfver, att allt det kära, som hon varit fäst vid, blir lagdt i aska, förlorar hon förmågan att ämma upp sina små nyfödda barn, frukterna af hennes äktenskap med Solness. Då hon rycktes bort från sin rot, allt det gamla, som hon lefvat sig in i, sinade hennes lifskraft ut, och hon hade ingen näring att ge de stackars barn, som födts i det gamla upbrunna huset. Och aldrig skall hon få några barn mer. För samtiden kan Solness verk icke bära någon frukt. De stå icke längre på samma grund och förstå hvarann icke. Hon ser endast tillbaka på det gamla förstörda, och han endast framåt på det nya han skall bygga upp. Hur han än kommer upp sig och hur han än bygger, får han aldrig något hem mer. Hans hustru, hans samtid trifs där icke, och då är hemmet ödelagdt. Och hur många barnkammare han än inreder, hur många försök han än anställer för att göra sina idéer fruktbringande för sin egen generation, så lockar han inga barn och skördar inga frukter.

Detta är hans stora sorg midt under hans lycka som framgångsrik byggmästare, och han plågas af samvetskval öfver att kanske medelbart varit en orsak till den ödesdigra branden, som medförde hans barns död, Alines afstannade utveckling och hans egen hemlöshet. Han tror, att en och annan människa fått förmågan att ropa på »hjelparne och tjänarne», det vill säga att, utan att tydligt förklara sig, likväl påverka andra i den riktningen, att de göra det verk man vill ha gjordt, utan att de själva eller andra ana, att det är annat än deras egen gärning. Den förmågan tror han att han fått, och han får ingen rast eller ro för sitt oroliga samvete.

Det har också annat att bära än detta. På sin väg till rykte och makt har han krossat den gamla generationens lifsåskådning, hvilken utom af det gamla huset, också representeras

af gamle Brovik, bokhållaren på Solness kontor, som är så lämplig för att beräkna sakers och tings bärvidd. Men inte nog med det, han vill också vara förmyndare för den yngre generationen, som vuxit upp och nu vill pröfva sina krafter. Han vill icke erkänna, att någon annan kan bygga än han, att några andra idéer än de, som utvecklats under hans ledning, kunna vara riktiga, och han vägrar att gifva mogenhetsförklaringen åt den unge Brovik, så att han kan vinna förtroende och bli satt i tillfälle att bygga på egen hand. Det går Solness till hjärtat att neka Knut Brovik, den gamla generationen, att innan den går i grafven få se, hvad den ungdom duger till, som han fostrat, och som han nästan börjat tvifla på under den långa tid, som den blifvit hållen i ledband af Solness. Men Solness kan icke släppa Ragnar Brovik. Han är feg. Han tror, att om Ragnar börjar bygga själfständigt, skall han krossa honom, liksom han, Solness, krossat hans far. Och hans feighet drifver honom till än värre lumpenheter.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)



Till Chicago!

Prisbelönadt svar å Iduns prisfråga »Huru skall ett ensamt fruntimmer...» o. s. v. af Gustaf Gullberg.

(Forts. o. slut.)

Från Newyork till Chicago.

Ni har nu att välja mellan en hel del linier. Mer jag är säker på, att Ni väljer *Niagara-vägen* för att få se detta naturunder. Att ha varit i Amerika och ej sett Niagara — hvad vore det? På hemfärden kan Ni ju ta en annan väg.

New-York Central-Hudson River and Mich. Central RR. heter linien, som går öfver New-York, Niagarafalls, Detroit till Chicago. Afståndet denna väg är 978 mil (eng.). Med vanligt tåg tar färden 34 timmar, med express-train 24 timmar. Afgangsstationen i Newyork är Grand Central Depot. Biljett kan Ni köpa antingen i något af de närbelägna större hotellens kontor, på järnvägsbolagets kontor eller vid själfva stationen. På vissa, men ej alla, tåg kan man köpa biljett af konduktören, men bäst är att i god tid köpa biljett vid stationen och likaledes i god tid intaga sin plats i vaggonen.

Järnvägarne i Amerika ha tre klasser, af hvilka den tredje blott är afsedd för emigranter och icke finnes mer än å vissa tåg. Prisskillnaden mellan första och andra klass är i regeln cirka femton procent.

Första-klassbiljetterna äro delade i »limited» och »unlimited». De senare berättiga den resande att stiga af när och hvar som helst och sedan fortsätta efter behag med ett annat tåg på samma biljett. Dessa betinga ungefär trettio procent högre pris än de begränsade biljetterna.

Biljettpriset första klass mellan Newyork och Chicago är (allt efter olika linier och tåg) vexlande: för *limited* biljett mellan 17—20—22 dollars, för *unlimited* mellan 26,50—27,80—30 dollars och för *expresstrain* 28—32 dollars.

Andra-klasspriserna äro som sagdt i regeln femton procent lägre, men å denna klass kan man ej få köpa unlimited biljett.

En tur- och retur biljett andra klass *Niagaravägen* kostar för närvarande 38 dollars eller 144 kronor 40 öre.

På hvarje biljett får medföras bagage till en vikt af mellan 101—200 »pounds» — olika på olika järnvägar.

Märk: Kom i god tid till tågen! Det är icke brukligt i Amerika att ringa med klocka några minuter före tågets afgang. Lokomotivet utsänder — på minuten! — en kort hvissling, och så bär det af. Stationernas namn uppropas, men det är mycket svårt att förstå ropen, hvarför man vid biljettköpet bör förse sig med en tidtabell.

Om det tåg Ni far med ej medför en så kallad »dining car», så är det af vikt att passa på måltidsstationerna. En måltid å dessa kostar mellan 50 cent och 1 dollar. Kalla rätter, kaffe och te serveras vanligen från en särskild buffet. Öl och vin serveras ej — men man kan ha sådant med sig själf.

Har Ni tagit en unlimited biljett, så stanna en dag i Niagara!*

I Chicago.

Så är Ni då framme i Chicago! Sök om möjligt välja tiden för afresan, så att Ni anländer till Chicago med något af morgontågen, ty Ni kan då hinna skaffa Er ett *boarding-house* under dagens lopp och behöfver ej taga in på hotell. I alla händelser behöfver Ni ej bo på de jämförelsevis dyra hotellen mer än ett dygn. Bostadsfrågan är nämligen nu den viktigaste. Om Ni ej har någon speciel vän i Chicago, hos hvilken Ni kan taga in, är Ni hänvisad till *boarding-houses*, motsvarande pensionaten i Paris, privat-inackorderingarna hos oss.

Prisen å dessa *boarding-houses* vexla allt efter belägenhet och kvalité, från 4 ända upp till 20 dollars i veckan. För ett pris af 6—8 dollars i veckan kan man i vanliga fall få ett utmärkt, väl möbleradt rum och dagligen tre å fyra rikliga måltider. Om vi för utställningstiden höja priset till 10 å 12 dollars, så är detta tillräckligt. Låtom oss därför säga 12 dollars — cirka 45 kronor i veckan för rum och mat — det är ju icke så dyrt!

De bästa *boarding-houses* och så kallade »privat dwelling-houses» äro belägna vid *Wabash-* och *Indiana-avenyerna* i södra delen af staden.

Mycket besökta och goda *boarding-houses* finnas också på nordsidan mellan *Indiana-street* och *Chicago avenue* och mellan *North Clark street* och »sjön».

På västsidan framhåller man i allmänhet dem, som äro belägna å *Adams street*, *Monroe street* och *Washington street*.

De dagliga tidningarna, speciellt söndagsupplagan af »*Tribune*» och »*Herald*», meddela ett stort antal adresser å *boarding-houses*. Skaffa Er ett sådant tidningsnummer, välj ut några adresser, som Ni tycker skulle passa Eder, och tag för en gångs skull en »cab» eller »hansom» per timme, och ge Er ut på spaning. Har Ni litet vana, är det snart gjordt. Amerikanerne göra upp sina affärer snabbt och bestämdt.

Måste Ni i alla fall bo på hotell ett eller två dygn, spelar det ju ej så stor roll, hvilket Ni väljer. Hotellen äro delade i två slag: efter »*American plan*» och efter »*European plan*». Somliga förena båda systemen. Välj ett af den första sorten, därvid priset

* Anordningar lära vara gjorda, för att passagerare äfven med *limited* biljett skola under den tid, som utställningen pågår, få stanna vid Niagara ända till 10 dagar, utan att behöfva köpa ny biljett för resten af vägen.

beräknas pr dygn för rum och full kost. Ty om Ni väljer ett hotell efter european plan — d. v. s. Ni betalar blott för rum och intager edra måltider hvar Ni vill, kan Ni lätt råka ut för att få betala för dyrt för dessa senare.

Pris pr dag å ett *American-plan-hotell* af »*second class*» varierar mellan 2—6 dollars.

Som jag i början af denna artikel nämnde, spridas redan nu vilda rykten om priserna i Chicago. Så meddelas i utländska tidningar, att spekulanter redan förpaktat de flesta hotellen i Chicago och själfva betala 6 dollars om dagen pr rum från källaren till taket. Hvad skall då ej den resande få betala?

Men det är ej så farligt. Dessa notiser utsläppas i spekulantsyfte. Så meddelade t. ex. danska tidningen *Politiken* nyligen, att i Mineapolis bildats ett »*Security Hotell Company*» med en dansk man till president. Detta bolag skall uppföra ett jättelikt hotell af trä, 15 minuters väg från utställningen, där man skall kunna få ett litet rum med två sängar för 2 dollars om dagen — om man blott i tid, ja, helst redan nu, skrifver och beställer ett sådant. Men *Politiken*, som meddelar adressen, går ej i borgen för företaget. Jag gör det ännu mindre och meddelar därför icke heller adressen.

En liten detalj, som kan vara bra för Er att känna, rör sättet att få edert bagage transporteradt till den bostad, där Ni tager in.

Redan innan det tåg, hvarmed Ni far, har hunnit Chicago, inställer sig i er kupé en agent för »*Parmelee's Omnibus- and Bagage-Line*». Om Ni lämnar honom er *bagage-polett*, så ger han Er i utbyte ett kvitto. Han ombesörjer sedan ert bagages försändande till den adress Ni uppger. Pris för en kolly 50 cents och 25 cents pr styck för de öfriga, om de äro flere. Ni kan också själf åka med i omnibussen till hotellet för 50 cent och får då taga med Er två kappsäckar och en handnattsäck gratis.

Bäst är därför att, redan innan Ni hunnit Chicago, ha bestämt Er för det hotell, hvori Ni vill taga in första dagen. Den första bästa guide öfver Chicago, som Ni köper i Newyork, kan ge Er adresser i mängd. Men, som sagdt, kommer Ni till Chicago på morgonen, så kan Ni, om Ni vill, hyra in ert bagage i stationens bagagedepot och genast ge Er ut på spaning efter ett *boarding-house*. Ni slipper då alldeles från hotellfrågan.

Utställningen.

Här är ju ej fråga om att gifva Er några råd om, huru Ni skall använda tiden i Chicago, eller huru Ni skall studera utställningen. Det blefve en vidlyftig historia. Utan det är ju blott fråga om några praktiskt-ekonomiska vinkar.

Och som Ni redan fått bostads- och matfrågan ordnad, är det värsta undanstökadt.

Entrépriset till utställningen är satt till en half dollar, men sannolikt komma seriebiljetter att säljas. Om dessas pris är ännu intet bestämdt. Men om Ni får en sådan biljett, skall Ni naturligtvis köpa en.

Fortskaffningsmedel.

Att åka i droska (*cab*, *hansom*) är i Chicago en lyx. Och Ni behöfver det ej heller mer än möjligtvis första dagen. En *cab* eller *hansom* (enspändt åkdon) kostar vid kurskörning 25 cents pr engelsk mil. Vid tidkörning 75 cents i timmen inom staden och 20 cents för hvarje kvart däröfver. I

Ytterligare meddelanden om Iduns pristäfling.

För att vinna det utfästa priset eller prisen fordras, som bekant, att af de tio bokstäfver, som ingå i ordet fosterland, sammansätta det största antalet svenska ord. Af de närmare omständigheterna härvid meddelade vi redan i vårt förra nummer det hufvudsakliga af nedanstående, men som åtskilligt nu har tillagts och förtydligats, bör ingen underlåta att åter noga genomläsa följande:

- 1) Inga ort- eller personnamn få medtagas. Således icke ord sådana som »Trosa», »Edla» och liknande.
- 2) En och samma bokstaf får ej användas mer än en gång i samma ord. Således icke ord sådana som »tafla», »anfordran» och liknande.
- 3) Utländska ord, som vunnit så allmänt bruk i vårt språk, att de kunna anses försvenskade, må få medtagas. Således ord sådana som »tenor», »ters», men icke mindre allmänna såsom »feodal», »fenol» och liknande.
- 4) Endast en böjningsform får upptagas af samma ord. Således t. ex. icke både nominativen »lod» och genitiven »lods», icke både imperativen »red» och infinitiven »reda» och liknande.
- 5) Likaljudande ord, som tillhöra olika ordklasser eller ha olika betydelse, få endast upptagas en gång. Således må ord sådana som »ros» (ros = blomma, ros = sjukdomen, ros = beröm) eller »tro» (substantivet tro och verbet tro) hvaradera upptas blott en gång.
- 6) För stafningen kunna ej allt för stränga gränser rättvisligen fastställas, utan godkännas allmänt vedertagna stafningssystem.
- 7) Alla deltagande skrifter skola å kuvertet förutom adress vara betecknade med orden »Iduns Chicagotäfling» för att obrutna förvaras intill täflingstidens utgång, då de brytas i närvaro af prisdomarne.
- 8) Hvarje täflande bör ordna antalet af sina funna ord i tio grupper, så att alla ord med samma begynnelsebokstaf komma efter hvarandra, samt själf hopsummara och angifva summan under listan.
- 9) Alla lösningar böra innehålla prenumerantens namn, som absolut hemlighålles för utom redaktionen stäende, äfvensom uppgift på det ställe, där prenumerationen ägt rum. Skulle någon önska förbli anonym, har han rätt meddela dessa uppgifter i förseglad namnsedel, som omsorgsfullt bör fästas vid skriften och endast i händelse af vinst brytas. Blott de vinnandes namn offentliggöras i Idun.
- 10) Om ett eller flere ord skulle i täflingsskrift medkomma, som ej af prisdomarne gillas, kasseras i så fall icke hela listan, utan strykas blott de underkända orden.

11) Alla täflingsskrifter skola vara insända till Iduns Redaktion, Stockholm, före den 1 instundande mars, då täflingstiden utgår.

* * *

Till prisdomare att i förening med redaktionen verkställa bedömandet af de täflande listorna ha vi haft lyckan förvärfva rektor K. E. Palmgren och redaktören af Svensk Läraretidning hr Emil Hammarlund, hvilkas namn och kompetens borga för all ovelld och sanvetsgrannhet. Dessutom ha vi försäkrat oss om rättighet att för afdomandet af tvistiga fall, som kunna inverka på utgången, få påräkna en af vårt lands förnämsta språkvetenskapliga auktoriteter, lektor N. Linder.

Villkoret för att få deltaga i täflingen är endast, att man är prenumerant på Idun för innevarande års tvänne första kvartal, samt att prenumerationsäkt rum före den 10 februari.

Enligt nedanstående intyg har det i pristäflingen som pris utfästa beloppet

Ett tusen tvåhundra (1200) kronor

af redaktör Frithiof Hellberg hos notarius publicus för ändamålet deponerats:

(Stämpelpapper)

Hos mig undertecknad J. Millar, Notarius Publicus i Stockholm, har hr direktör Frithiof Hellberg denna dag deponerat Ett tusen tvåhundra (1200) kronor med tillkännagifvande, att detta penningbelopp får lyftas af den eller de personer, som af den af redaktionen för tidningen Idun tillsatta prisnämnd tillerkännas priset eller prisen uti den annonserade pristäflan rörande ordet »fosterland», betygat

Stockholm den 30 januari 1893.

Ex officio
J. Millar.
(Stämpel.)

Likheten med originalhandlingen intyga:

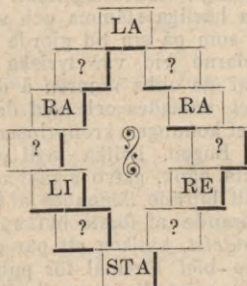
Gust. Lindberg
Sätterifaktor.

C. L. Gernandt
Boktryckerifaktor.

Tidsfördrif.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Kedjegåta.



Frågetecknen skola ersättas med stafvelser, som skola tillsammans med såväl den föregående som den efterföljande stafvelsen bilda ett bekant ord. Anybody.

Ramgåta.

1	2	3	4	5	1	1
2	3	2	6	7	2	2
3	7	5	1	2	3	3
4	2	4	8	5	4	4
5	8	2	3	3	5	5
1	2	3	4	5	1	6

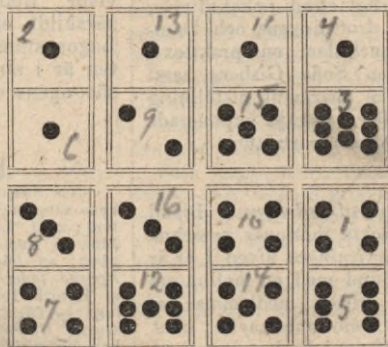
1) En amiral. 2) En diktart. 3) Person i Schillers »Jungfrun af Or-

leans». 4) Ort vid Hellesponten. 5) En opera. 6) En amiral.

Charader.

1. Mitt första mörk och dyster är, och lo och ulfvar tjuta där i kapp med stormens ilar. Mitt andra odlas i vår nord, ger stoff till prydnad för vårt bord, och något, hvarpå svalt man hvilar. Mitt hela var en stor artist, som konsten allt för tidigt mist. L.
2. Nog är det svårt att mitt första vara, men ändå värre mitt andra. Den, som mitt hela är, får ofta oförstörd genom världen vandra. Eline.

Domino-mosaikuppgift.



Ovanstående figurer skola sammanställas till en kvadrat, så att prickarne

i hvarje horisontal-, vertikal- och diagonalrad tillsammans gifva talet 14.

Bokstafsyrkant.

Tag 2 a, 2 d, 1 e, 1 g, 2 l, 2 r, 2 s, 1 t, 1 å, 2 ä, och ordna dem i kvadrat så, att de lästa från venster till höger och uppifrån och ned bilda samma ord. Tirså.

Förvandlingsgåta.

HELENA, PALATS.

Bilda af dessa två ord genom bokstäfvernas omflyttning namnet på en person ur den antika sagovärlden.

Ordgåtor.

- 1) Med l en möbel, med p ett mått.
- 2) Med v en blomma, med f ett instrument.
- 3) Med k ett sinne, med l ett element?
- 4) Med f en hvilplats, med n ett träd?
- 5) Med u en bostad, med å ett klädesplagg.
- 6) Med k en sinnebild, med f ett vatten?
- 7) Med å en bostad, med o ett ben?
- 8) Med v en biprodukt, med s ett verktyg? Reseda.

Bokstafsgåtor.

Af 4 bokstäfver bildas 3 ord, alla med samma vokal: 1) ett klädesplagg; 2) en ensidig kropp; 3) en uttydare?

II.

Af 3 bokstäfver bildas 3 ord, alla med samma vokal: 1) en värmekälla; 2) något af det hela; 3) hvad människor och djur ha? Reseda.

Lösningar.

Månstrålegåtan löses så, att man först läser alla bokstäfver vid de månstrålar, som stå två och två tillsammans, sedan bokstäfverna vid strålarne tre och tre, börjande till höger om stjärnan, som blir punkt. Man erhåller då: De svenska kvinnornas egen tidning.

Logogryfen: Porslin; pris, Nils, lin, isop, pots, sol, nors, lo, il, Rio, ros, son, pol, sil, ris, ro, pil, porl, sorl, slip, prins (sir).

Gåtan: Main, Zar — Mazarin.
Mosaikuppgiften:

R	O	S	A
O	M	A	R
S	A	D	I
A	R	I	A

Bokstafsgåtan: Greifswald, Euripo, Osna-brück, Rochefort, Galeotto, Eger, Säter, Oka, Haarlem, Norrtelje, Eskilstuna, Troppau. — Georges Olnet, Doktor Rameau.

Charadralindromen: Krokodiltårar.

Namnförbindelsegåtan: Cleopatra, Amor, Edvard, Semiramis, Abel, Romeo. Initialerna gifva Caesar.

